

Sundheds- og Ældreministeriet & Social- og Indenrigsministeriet

Att: pesk@sum.dk og itrk@sim.dk

7. september 2016

Høringsvar vedr. afrapportering fra arbejdsgruppen om forebyggelse af vold på botilbud

Selveje Danmark har modtaget arbejdsgruppens rapport den 1. september og har på den baggrund ikke haft mulighed for en grundig inddragelse af medlemsorganisationerne. Selveje Danmark ser overordnet meget positivt på flere af arbejdsgruppens anbefalinger, men har dog også et par kritiske bemærkninger.

Selveje Danmark anerkender, på baggrund af de senere års tragiske drab og overgreb på socialpsykiatriske botilbud, at der er en reel og alvorlig problemstilling i forhold til forebyggelse af vold på området.

I lyset af at selvejende organisationer i rigtig mange år har løftet en væsentlig opgave i arbejdet med udadreagerende psykisk syge misbrugere og endda udviklet nye tilgange, kan det undre, at de selvejende ikke er blevet inviteret med i dialogen omkring forebyggelse af vold på botilbud. Det er problematisk, at den viden, de selvejende organisationer besidder på dette felt, ikke indgår som en del af beslutningsgrundlaget. Leverandørerne arbejder dagligt med mennesker med komplekse problemer og spiller derfor en væsentlig rolle, når det handler om at lykkes eller ikke lykkes med at forebygge vold.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark kan tilslutte sig nummer to til otte af arbejdsgruppens anbefalinger. Selveje Danmark er derimod kritisk overfor oprettelsen af en ny type institution til udadreagerende borgere. Forebyggelse af vold på botilbud kræver ikke nødvendigvis ny lovgivning, men det kræver, at man målrettet og systematisk arbejder med forebyggelse, og så kræver det tilstrækkelige ressourcer.

Selveje Danmark anbefaler, at man inddrager de selvejende leverandører i en dialog om deres positive erfaringer med at forebygge vold inden for de eksisterende rammer for botilbud, inden der evt. træffes beslutning om en ny og dyr institutionsform.

Såfremt man fra politisk hold vælger at oprette en ny type institution, vil Selveje Danmark opfordre til, at ikke-offentlige leverandører inddrages i både beslutnings- og udviklingsprocessen. Ligesom der bør skabes mulighed for, at ikke-offentlige leverandører også kan drive institutionen.

Specifikke bemærkninger

Etablering af en ny tilbudsform for en mindre gruppe af borgere med svær psykisk lidelse, uadreagerende adfærd og særligt komplekse problemstillinger

Selveje Danmark er, som tidligere nævnt, skeptisk over for en ny type institution, blandt andet fordi en ny tilbudsform ikke i sig selv løser problemet med vold. Det nytter ikke noget blot at låse ”problemet” inde. Det skal løses. Der er tale om mennesker, som har brug for hjælp. Hjælp i et omfang så de med tiden ikke længere behøver at være på den pågældende institution.

En ny type institution er heller ikke en garanti for at anvendelsen af tvang vil blive nedbragt. Tværtimod er risikoen, at en øget mulighed for at benytte tvang netop også vil medføre en øget brug af selvsamme. Det vil blot skabe et tilsvarende mere rått miljø, og risikere at være en glidebane til egentlig lukkede og sikrede institutioner.

Selveje Danmark vil dog ikke fuldstændig afvise, at der kan være behov for en ny type institution målrettet en snæver målgruppe. Men vi vil pointere, at en ny type institution medfører nogle afgrænsningsproblemer blandt andet i forhold til, hvilke tvangsanstaltninger der må anvendes, og viser et behov for tydelige definitioner f.eks. i forhold til, hvordan borgerens farlighed løbende vurderes, så borgeren stigmatiseres for livet. Selveje Danmark anbefaler i den forbindelse, at der udvikles værktøjer til risikovurderinger, der kan være en del af det forebyggende arbejde.

Der findes, som tidligere nævnt, en række tilbud, der inden for servicelovens bestemmelser arbejder med den pågældende målgruppe i dag, og som lykkes med at forebygge vold. Den viden bør formidles videre til en evt. ny type institution. For at skabe sammenhæng mellem de forskellige tilbud, bør en ny type institution holdes inden for den eksisterende lovgivning og have sit lovophæng i serviceloven. Selveje Danmark mener desuden, at driftsansvaret for en ny type institution ligesåvel kan placeres hos kommunerne som hos regionerne.

Styrket sammenhæng i indsatsen mellem den regionale psykiatri og botilbud

Selveje Danmark har en række medlemmer, der driver botilbud efter servicelovens § 107, og som oplever, at adgangen til psykiatrisk udredning er besværlig og i nogle tilfælde mødes med modstand. En mere sammenhængende indsats mellem behandlings- og socialpsykiatrien hilses derfor velkommen.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret.

Med venlig hilsen

Kåre Skarsholm,
Politisk konsulent, Selveje Danmark